

The Holy See

PAPA FRANCESCO

VISPĀRĒJĀ AUDIENCE

Piazza San Pietro

26. septembris 2018

[Multimedia]

Katehēze par apustulisko vizīti Baltijas valstīs

Dārgie brāļi un māsas, labdien!

Iepriekšējās dienās es biju apustuliskajā vizītē Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Šogad šīs valstis, kuras sauc par Baltijas valstīm, svin savas neatkarības simto gadadienu. Pusi no šiem simts gadiem tās bijušas okupētas – vispirms zem nacistu, pēc tam zem padomju varas okupācijas jūga. Šīs tautas daudz cietušas, tāpēc Kungs tās uzlūkojis ar īpašu mīlestību. Esmu par to pārliecināts. Pateicos visu trīs republiku prezidentiem un valsts amatpersonām par uzņemšanu. Pateicos bīskapiem un visiem tiem, kuri bija iesaistījušies šā ekleziālā notikuma sagatavošanā un norisē.

Salīdzinot ar svētā Jāņa Pāvila II vizīti, mana vizīte notika diezgan atšķirīgā kontekstā. Mana misija bija no jauna pasludināt šīm tautām Evaņģēlija prieku un maiguma un žēlsirdības revolūciju, tāpēc ka ar brīvību vien bez mīlestības – mīlestības, kuras avots vienmēr ir Dievs, – nepietiek, lai dzīvei piešķirtu jēgu un padarītu to pilnīgu. Evaņģēlijs, kas pārbaudījuma brīdī dod spēku un dzīvina cīņu par brīvību, laikā, kad tā valda, kļūst par gaismu atsevišķu cilvēku, ģimeņu un sabiedrības ikdienas ceļā un par sāli, kas piešķir garšu ikdienas dzīvei, pasargā to no ieslīgšanas remdenībā un no egoisma.

Lietuvā katoļu ir vairākums, savukārt Latvijā un Igaunijā vairāk ir luterāņu un pareizticīgo. Tomēr

daudz ir arī tādu, kuri ir attālinājušies no reliģiskās dzīves. Tātad uzdevums ir vienotības starp visiem kristiešiem stiprināšana – tās vienotības stiprināšana, kas radās jau smagajā vajāšanu laikā. Patiešām, šai vizītei bija raksturīga ekumeniskā dimensija, un tā izpaudās lūgšanā Rīgas Domā un tikšanās ar jauniešiem laikā Tallinā.

Vēršoties pie triju valstu valdībām, īpaši norādīju uz to sniegto ieguldījumu nāciju kopienai un sevišķi Eiropai – šis ieguldījums ir cilvēciskās un sociālās vērtības, kas izgājušas caur pārbaudījumu sietu. Es mudināju veidot dialogu starp gados vecajiem ļaudīm un jauniešiem, lai kontakts ar “saknēm” varētu turpināt nest augļus gan tagadnē, gan nākotnē. Es aicināju brīvību vienmēr saistīt ar solidaritāti un viesmīlību saskaņā ar šo zemju tradīcijām.

Divas tikšanās bija īpaši veltītas jauniešiem un gados vecajiem ļaudīm. Ar jauniešiem tikos Viļņā, ar sirmgalvjiem – Rīgā. Viļņas laukumā, kas bija puīšu un meiteņu pilns, varēja “sataustīt” vizītes Lietuvā moto: “Jēzus Kristus – mūsu cerība.” Liecību sniegšanas laikā atklājās lūgšanas un dziesmas skaistums, kad dvēsele atveras Dievam, kalpošanas citiem prieks, izejot no sava “es” aplokiem, lai atrastos ceļā un pēc kritieniem spētu piecelties. Tiekoties ar gados vecajiem ļaudīm Latvijā, norādīju uz ciešo saikni, kāda pastāv starp pacietību un cerību. Tie, kuri izgājuši cauri smagiem pārbaudījumiem, ir tautas saknes, kuras ar Dieva žēlastības palīdzību pienākas sargāt, lai varētu izdīgt jauni asni, augt, uzziedēt un nest augļus. Tiem, kuri noveco, jāpieņem izaicinājums nenocietināties sevī, bet palikt atvērtiem un maigiem savā prātā un sirdī; un tas ir iespējams, pateicoties Svētā Gara plūsmai mūsos, kuru saglabājam, lūdzoties un klausoties Dieva Vārdu.

Arī tikšanās laikā ar priesteriem, konsekrētajiem ļaudīm un semināristiem Lietuvā izrādījās, ka cerībai ļoti svarīga ir pastāvības dimensija – tam, lai dzīves centrā būtu Dievs, cieši iesakņoties Viņa mīlestībā. Cik gan svarīgu liecību šajā ziņā ir devuši un joprojām turpina dot daudzi vecās paaudzes priesteri un reliģisko ordeņu locekļi! Viņi izcieta vajāšanas, ieslodzījumu, deportācijas, bet palika nelokāmi savā ticībā. Es mudināju neaizmirst un saglabāt dzīvu mocekļu piemiņu, lai sekotu viņu paraugam.

Ja runa ir par piemiņu, Viļņā es pagodināju ebreju genocīda Lietuvā upurus, apritot tieši 75 gadiem kopš Lielā geto slēgšanas. Šis geto bija nāves kamera desmitiem tūkstošu ebreju. Tajā pašā laikā apmeklēju Okupāciju un brīvības cīņu muzeju, lūgšanā apstājoties tieši tajās telpās, kurās tika turēti ieslodzījumā, spīdzināti un nogalināti tie, kuri pretojās režīmam. Tur katru nakti tika nogalināti aptuveni četrdesmit cilvēki. Ir satraucoši redzēt, cik tālu cilvēks var iet savā nežēlībā. Padomāsim par to.

Paiet gadi, režīmi beidz pastāvēt, bet virs Viļņas Aušras vārtiem Marija, Žēlsirdības Māte, turpina būt nomodā par savu tautu kā drošas cerības un mierinājuma zīme (sal. Vatikāna II koncils, *Lumen gentium*, 68).

Evaņģēlija dzīvā zīme vienmēr ir konkrētos darbos īstenotā tuvākmīlestība. Pat tur, kur ir izteikta

sekularizācija, Dievs runā mīlestības valodā, rūpējas un nesavtīgi kalpo tiem, kuri atrodas trūkumā. Un tad sirdis atveras un notiek brīnumi – tuksnešos uzdīgst jauna dzīvība.

Euharistijas svinību laikā – tās notika Kauņā, Lietuvā, Aglonā, Latvijā, un Tallinā, Igaunijā, – svētā, uzticīgā Dieva tauta, kas šajās zemēs atrodas ceļā, atjaunoja savu “jā” Kristum, mūsu cerībai. Tā to atjaunoja kopā ar Mariju, kura vienmēr atklājas kā savu bērnu Māte, īpaši to Māte, kuri visvairāk cieš; tā to atjaunoja kā izvēlētā priesteriskā un svētā tauta, kuras sirdī Dievs uzmodina Kristības žēlastību.

Lūgsimies par saviem Lietuvas, Latvijas un Igaunijas brāļiem un māsām. Paldies!